

DÜNYA TÜRK İŞ KONSEYİ BAKÜ BULUŞMASI SONUÇ RAPORU

14 Ekim 2019, Bakü

DÜNYA TÜRK İŞ KONSEYİ BAKÜ BULUŞMASI

14 EKİM 2019, BAKÜ

DEİK/Dünya Türk İş Konseyi (DTİK) tarafından düzenlenen “DTİK Bakü Buluşması”, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, DEİK/DTİK Başkanı Nail Olpak ve DTİK Avrasya Bölge Komitesi Başkanı Ali Galip Savaşır’ın katılımları ve DTİK Avrasya Komitesi ev sahipliğinde Bakü’de gerçekleştirildi.

Yurt dışında yaşayan Türkler ve Türkiye dostları üzerinden Türk diasporasını güçlendirmeyi hedefleyen Dünya Türk İş Konseyi’nin organize ettiği DTİK Bakü Buluşması Toplantısı, 14 Ekim 2019 tarihinde Ankara’nın kardeş kenti Bakü’de düzenlendi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın yurt dışında katıldığı ilk diaspora buluşmasına yurtdışında yerleşik iş insanları, profesyoneller, akademisyenler olmak üzere 550’ye yakın katılım sağlandı.

T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, merhum Bahatzade'nin "Biz iki ayrı devlet olsak da aynı milletin evlatlarıyız, bunun için her fırsatta 'Biz iki devlet, tek milletiz.' dedik, diyoruz. Şimdi tabii yapılacak Türk Konseyi'nde bunu biraz daha geliştiriyoruz, diyoruz ki '6 devlet, tek milletiz'. Azerbaycan'ı olduğu gibi Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan'ı da kendimizden ayrı görmedik, görmüyoruz. Türkistan coğrafyası bizim ata yurdumuz, ana ocağımızdır. Hepimiz aynı dili konuşan, aynı dine inanan, tarihi, kültürü, medeniyeti bir, 300 milyonluk çok büyük bir aileyiz. Kazak, Kırgız, Özbek, Tacik ve Türkmen kardeşlerimizin de Türkiye'ye aynı nazarla baktıklarını, ülkemizi kendi evleri gibi gördüklerini biliyorum. İnşallah bu toplantımızın aramızdaki muhabbet ve kardeşlik bağlarını daha da perçinleyeceğine inanıyorum" dedi.

DEİK ve DTİK'i Bakü Buluşması programı dolayısıyla tebrik eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, DTİK Bakü Buluşması'nın Türk dünyasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin artmasına vesile olmasını istediğini söyledi. Sınırların ve mesafelerin anlamını yitirdiği, dünyanın giderek devasa bir köye dönüştüğü bir dönem yaşandığını belirten Erdoğan, küreselleşmeyle eş zamanlı şekilde bölgesel iş birliğinin, küresel siyaset ve ekonomideki ağırlığının da giderek arttığını vurguladı.

300 milyonluk Türk dünyasının içinde barındırdığı muazzam potansiyeli; ancak bu şekilde tam manasıyla hayata geçirebileceğini ifade eden Erdoğan, "Bu potansiyeli kullanma noktasında 15-20 yıl öncesine göre gerçekten büyük mesafe aldık; ancak iş dünyasının lokomotif rolünü oynamadığı her proje akım ve eksik kalmaya mahkumdur. Çünkü iş insanlarımız ticari ve ekonomik ilişkilerimizin alperenleridir. Siyasi ve kültürel ilişkiler ticari iş birlikleriyle tahkim edildiği, desteklendiği müddetçe krizlere, şoklara karşı direnç kazanır" ifadelerini kullandı. İş dünyasını bir araya getiren çalışmalara büyük önem verdiklerini söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bir taraftan ikili ticaretimizin önündeki engelleri kaldırırken diğer taraftan da ortak ulaşım projeleriyle ülkelerimiz arasındaki mesafeleri kısaltıyoruz. Önümüzdeki dönemde sizlerin rekabet gücünü artıracak çalışmalara öncelik vermeyi sürdüreceğiz" ifadesini kullandı.

DEİK bünyesinde kurulan DTİK'in de Türk diasporasının ekonomik ve ticari potansiyelini hayata geçirmeyi amaçlayan bir diğer önemli proje olduğunu vurgulayan Erdoğan, ekonomik bakımdan kalkınmış ve yaşadıkları ülkenin sisteminde güçlenmiş bir Türk toplumunun anavatana daha çok katkıda bulunacağını ifade etti.

DTİK'in ülkesine ve kökenine bakmadan yurt dışında yaşayan tüm Türkler için referans ve buluşma noktası olduğunu kaydeden Erdoğan, "Bu çatı, anavatan sevgisinin merkeze alındığı, herkesi kucaklayan, kuşatan, hiç kimseyi dışlamayan bir yapıdır. Dünya Türk İş Konseyini, ülkemizdeki diğer Türk dernekleri ve kuruluşlarının rakibi olarak değil, tam tersine onları destekleyen, onlara her türlü istişare fırsatı sunan bir platform olarak görüyoruz. Yurt dışında yaşayan tüm müteşebbislerimizi, Dünya Türk İş Konseyine üye olmaya davet ediyorum" dedi. Dünya Türk İş Konseyi Başkanı ve yönetiminden de Türklerin yaşadıkları her yere ulaşmalarını, bir temsilciyle de olsa varlık göstermelerini isteyen Erdoğan, "Şu gerçeği bir an olsun aklımızdan çıkarmamız gerekiyor. Türkiye ve Azerbaycan Türklerinin buldukları ülkelerde bir millet iki devlet şiarıyla hareket ettikleri takdirde aşamayacakları engel yoktur. Türkiye ve Azerbaycan ne kadar güçlü olursa yurt dışında yaşayan kardeşlerimiz de o kadar güçlü olur. Aynı şekilde Türk dünyası ne kadar güçlü olursa Türk diasporası da kendini güçlü hissedecek, geleceğine çok daha güvenle bakacaktır. Bunun için farklılıklarımızı ortak paydaların önüne geçirmeden el birliği içinde çalışmalarımızı sürdürmeliyiz" dedi.

DEİK ve DTİK Başkanı Nail Olpak, Barış Pınarı Harekâtıyla, terör unsurlarına karşı, güvenliğimizin ve sınırlarımızın korunması için mücadele eden Mehmetçiklerimizin, Allah yar ve yardımcısı olsun diyerek sözlerine başladı. Azerbaycan'la yakın ilişkilere değinen Olpak, "Azerbaycan bizden "kardeş kömeği"ni esirgemeyecek, biz de her türlü yardım için daima hazır olacağız. Bu kardeşliği nesilden nesle aktarmalı, "bir millet, iki devlet" sloganını nakış nakış işlemeliyiz" dedi. Olpak sözlerine şöyle devam etti: "Diasporamız, bizim için önemli bir kazanım. Ülkemiz, diasporasına sahip çıkan nadir ülkelerden biri. Cumhurbaşkanımızın, bir yurt dışı DTİK programımızda bizimle olması, bunun açık bir göstergesi. Diaspora, eğer iyi değerlendirilebilirse, bir "beyin göçü" değil, aksine, bir "beyin kazanımı" olabilir. Çünkü? Diaspora, gurbetçi kavramından ziyade, içinde yaşıadığı toplumla birlikte olurken, "diaspora opsiyonu" stratejisiyle, anavatanına da katkı sağlayanlar için asıl anlamını taşıyor" dedi.

DTİK'in hedefinin siyasi görüşü ve sosyal yaşantısına bakmaksızın, güzel ülkemizi seven ve gelişmesi için çalışan herkesi, bu platformda buluşturulması olduğunu belirten Olpak, "Türk diasporasının, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlamak. Yani, Malezya'daki bir Türk'le, Hollanda'daki bir Türk nasıl iş birliği yapabilir? Fransa'daki bir Türk'le, Rusya'daki bir Türk, sosyal veya kültürel olarak, nasıl iş birliği yapabilir? Avustralya'daki bir Türk'le Nijerya'daki bir Türk, sportif veya akademik olarak nasıl iş birliği yapabilir? Amacımız, bunun altyapısını, platformunu hazırlamak ve desteklemek. Bu noktada, Sayın İlham Aliyev'in dile getirdiği gibi, "bir milletin iki diasporası olmaz". Gelin, öncelikle Azerbaycanlı kardeşlerimizle birlikte, hep beraber, DTİK'te daha güçlü olalım ve diasporamızı ve DTİK'i, tüm dünyada daha aktif hale getirelim" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Azerbaycan Diaspora Bakanı Fuad Muradov konuşmasında, tek millet iki devlet şuarı ile iki ülke ilişkilerinin son 20 yılda daha da güçlendiğini dile getirdi. Bilge tarihimiz, ortak kültür ve değerlerimiz olduğuna dikkat çeken Muradov, bu değerlerin gelecek nesillerimize de aktarılmasının ilişkilerimizi destekleyeceğini ifade etti. Muradov 'Cumhurbaşkanımız İlham Aliyev'in söylediği Bir Milletin İki Diasporası olmaz; bu şuar bizlere büyük sorumlulukta vermekte; Bu nedenle iki ülke arasındaki iş birliğinin artırılarak daha fazla faaliyetle daha cesur olmalıyız' dedi. "Türkiye ve Azerbaycan arasındaki kardeşlik ilişkileri kapsamında Dağlık Karabağ sorunu ve sözde Ermeni Soykırımı hususlarını Türkiye'nin ortak sorunumuz olarak görmesi ve sahiplenmesi bizleri de mutlu etmektedir" ifadesini kullanan Muradov, Azerbaycan Diaspora Bakanlığı tarafından çıkarılan derginin DTİK ile ortak çalışma kapsamında değerlendirilmesinden memnuniyet duyacaklarını söyledi.

Küresel Kamu Diplomasisinde Türk Diasporası oturumunun açılış konuşmasında ise Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar (YTB) Başkanı Abdullah Eren, YTB'nin faaliyet alanlarından bahsederek, DTİK faaliyetlerini desteklediklerini söyledi. Eren, DTİK'in kendilerini de bir paydaş olarak gördüğü için teşekkür etti.

KÜRESEL KAMU DİPLOMASİSİNDE TÜRK DİASPORASI OTURUMU

Küresel Kamu Diplomasisinde Türk Diasporası oturumu, DTİK Yürütme Kurulu Üyesi Rona Yırcalı moderatörlüğünde, Moskova Büyükelçisi Mehmet Samsar, Tiflis Büyükelçisi Ceren Yazgan ve Nur-Sultan Büyükelçisi Nevzat Uyanık'ın katılımları ile gerçekleştirildi.

DTİK Yürütme Kurulu Üyesi Rona Yırcalı, diaspora konusunun önemine değinerek, Türk diasporası çalışmalarının ihmal edilemeyecek bir noktada olduğunu söyledi.

T.C. Moskova Büyükelçisi Mehmet Samsar, son yıllarda kamu diplomasisinin ülkeler ve dış politika uygulayıcıları açısından büyük önem kazandığını dile getirdi. Yurtdışında yerleşik iş dünyası temsilcilerine "Siz ekonomik, sosyal ve siyasi olarak güçlü olacaksınız ki Türk dünyası güçlü olsun." diyerek bazı değerlendirmelerde bulundu.

- İki ülke diasporasının koordineli hale getirilmesi;
- Diasporanın güçlü olması için yurtdışında yaşayan Türk vatandaşların ülkelerinin vatandaşlığını almış olmaları, o ülke dilini konuşuyor olmaları o ülke kamuoyunu etkilemenin bir yolu olduğunu;
- Türk diasporalarının koordineli olması için bu toplantıların seri haline getirilerek, YTB'nin de içinde olduğu ortak bir DTİK toplantısının yapılmasının daha verimli olacağına inandığını dile getirdi.

T.C. Nur-Sultan Büyükelçisi Nevzat Uyanık ise, küresel kamu diplomasisinde diasporanın rolü kavramına yeni alıştığımızı fakat potansiyelimizin yüksek olduğuna dikkat çekti. Uyanık, DTİK Bakü Buluşmasının diğer kardeş ülke diasporalarının da bu sürece dahil olması için emsal teşkil edeceğine ve etkili bir diaspora stratejisinin bu tür platformlarda dile getirilerek, ortaya çıkacağına inandığını söyledi. Türk diasporasının güçlü olması için öneri ve değerlendirmelerde bulundu.

- Türk dünyasının sahip olduğu potansiyeli etkin şekilde kullanmak için birlik ve beraberlik içinde hareket edilmesi gerektiği;
- Kamuoyunu ve karar alıcıları etkileyebilmek için Türk diasporalarının beraberliğinin önemli platformlarda dile getirilmesi;
- Türk iş dünyası olarak başarı örneklerinin ve tecrübelerin soydaş iş insanlarımız ile paylaşılması ve iş birliklerinin kurulmasıyla sinerjiyi sağlayacağı;
- Bölünmüşlükleri azaltmak ve potansiyeli doğru kullanmak adına her ülkede bir çatı kurumun kurulması gerekliliği ve bu konuda DTİK'in öncülük yapabileceğine inandığını;
- Diaspora çalışmalarında kadınlar ve gençlerin de dahil edilerek ayrı teşkilatlanmaların olması gerektiğini söyledi.

T.C. Tiflis Büyükelçisi, F. Ceren Yazgan ise, Gürcistan'ın Azerbaycan ve Türkiye arasında bir köprü olduğuna dikkat çekerek, her ülkenin kendine ait bir diasporası olduğunu ve farklılıklar gösterdiğini dile getirdi. DTİK'in kapsayıcı yapısını örnek gösteren Yazgan, Türk diasporasının güçlenmesi için birlikteliğin önemine değindi. Yazgan, diasporanın ticari faaliyetleri yanı sıra farklı alanlarda değerlendirmesini yaparak bazı hususlara dikkat çekti:

- Diasporayı güçlendirmek için kültürel ve ülküsel birlikteliğinde sağlanması gerektiği;
- Diaspora kültürünün sürdürülebilirliği için gelecek nesili nasıl yetiştirip, geliştirebiliriz ve sosyal, kültürel alanda neler yapılabilir? (Mentörlük veya staj imkanı sağlanması)
- Türk Diasporasının dünya kamuoyunda farkındalık yaratması için sosyal medyaya önem verilmesi gerektiği;
- Yerel diasporanın kendisi olan, yerel dokuyu iyi bilen dernekler ve onları organize edecek büyükelçiliklerin olmasının toparlayıcı bir güç olduğunu;
- Kaynakların iyi kullanılması ve kurumlar arası eşgüdümlü çalışmalar yapılması;
- Yurtdışındaki değerli ve önemli diaspora örneklerin desteklenmesi ve artırılması gerektiğini dile getirdi.

“BİR MİLLETİN İKİ DİASPORASI OLMAZ” BAŞLIKLİ OTURUM

“Bir Milletın İki Diasporası Olmaz” başlıklı oturumda ise, DTİK Yürütme Kurulu Üyesi Halim Mete moderatörlüğünde, Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım ve Doç. Dr. Telman Nusretoğlu'nun katımları ile gerçekleştirildi.

DTİK Yürütme Kurulu Üyesi Halim Mete, “Yurtdışında faaliyet gösteren iş insanlarımızın hepsi kendi alanında birer liderdir. Fakat söz konusu diasporamız olunca tek liderimizin Türklüktür ve farklı düşüncelerde farklı kuruluşlar olabilir; fakat bizim DTİK olarak amacımız birlikte omuz omuza diasporamızı daha ileriye taşımaktır” dedi.

Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu

Başkanı Şamil Ayrım konuşmasında, Cumhurbaşkanımız diaspora bağlamında altı devlet olarak gücümüzü birleştirmemiz gerektiğini belirterek, bazı değerlendirmelerde bulundu.

- İki toplumun her ferdi Türkiye'nin ve Azerbaycan'ın haklı davalarını her zaman yurt dışındaki muhataplara anlatmalı;
- Avrupa'da ve Amerika'da Azerbaycan vatandaşları ve Türkler birlikte hareket ediyorlar. Bu birliktelik daha çok desteklenmeli,
- Azerbaycan ve Türkiye birbirine kenetlenmiş durumda ve bu gücün farkında olarak her türlü imkan kullanılmalı,
- 6 devlet olarak gücümüzü birleştirerek genç nesil diaspora mensuplarının da sürece dahil edilmeli;
- Diasporalarımızın etkin olması için YTB, Azerbaycan Diaspora Bakanlığı, DEİK/DTİK bir arada daha organize çalışmalar düzenlemeli ve daha somut sonuçlara odaklanmalıdır.

Tarihçi Doç. Dr. Telman Nusretoğlu ise konuşmasında kültürel ve ekonomik dayanışmanın iki yüz yıllık geçmişine değinerek, Türk medeniyetin 3 temel paradigması olduğunu bunların; insan inşa etmek, müesseseler inşa etmek ve döneme ve şartlara göre bunları yenileme olduğuna dikkat çekerek, bu kapsamda diaspora hakkında bazı değerlendirmelerde bulundu.

- Küreselleşme içerisinde Azerbaycan ve Türkiye'nin milli şuuruna geri dönmesinin gerektiği;
- İnsan beyninin sermayeye çevrilmesi için insan potansiyelini harekete geçirmenin;
- İki ülke arasında köprü olmuş, bağ kurmuş sanat insanlarının da külliyatlarının tekrar neşredilmesi gerektiğini;
- Türk diasporalarının, teknoloji üretecek, tarihi anlatacak, insan konusuna yönelerek kendimizi dünyaya anlayabilecek ortak üniversite kurulması gerektiğini dile getirdi.

DTİK Avrasya Bölge Komite Başkanı Ali Galip Savaşır, kapanış konuşmasında Türk diasporasının gücünün Azerbaycanlı dostlarla daha fazla olduğunu Bakü'de hissedildiğini belirterek, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın onurlandırdığı toplantıya destek veren ve katılım sağlayan tüm katılımcılara teşekkürlerini iletti.

DTİK Bakü Buluşması, aile fotoğrafının çekilmesi ile sona erdi.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU (DEİK)

📍 River Plaza, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9-10 Levent 34394 İstanbul, Turkey

☎ +90 212 339 50 00

@ info@dtik.org.tr

🌐 www.dtik.org.tr

🐦 @DTIKiletisim

”

DÜNYA TÜRK İŞ KONSEYİ BAKÜ BULUŞMASI

14 EKİM 2019